מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- התלמידים יסבירו במילים שלהם מה זו מילה נרדפת ומה זה הפך
- התלמידים יזהו ויתאימו זוגות נרדפות והפכים מתוך המילים המוכרות מהאתר
- התלמידים ישלבו מילים נרדפות והפכים במשפטים משלהם
- התלמידים יבחינו בין זוג נרדפות לזוג הפכים בביטחון גובר

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – פרק 1 • מילים נרדפות: מילים חברות – נכון או לא נכון

1. נכון – שתי המילים אומרות דבר דומה – תחושת אושר
2. לא נכון – גדול וקטן הן הפכים ולא נרדפות
3. נכון – זו ההגדרה של מילים נרדפות
4. נכון – שתי המילים מתארות מישהו שנע בקלות ובמהירות

חלק ב' – פרק 1 • מילים נרדפות: מילים חברות – התאמה והשלמה

1 – ד (ענק)
2 – ה (המון)
3 – ב (מזון)
4 – א (רכב)
5 – ג (מעט)

חלק ג' – פרק 1 • מילים נרדפות: מילים חברות – השלמת משפטים

1. עליז
2. גדול

חלק ד' – פרק 1 • מילים נרדפות: מילים חברות – חושבים ויוצרים

1. ב – שמח-עליז

חלק ה' – פרק 2 • הפכים: מילים הפוכות – זיהוי בסיסי

1. נכון – גדול וקטן הם זוג מילים הפוכות.
2. לא נכון – ההפך של חם הוא קר. יום הוא ההפך של לילה.
3. נכון – פתוח וסגור הם זוג הפכים.
4. לא נכון – ההפך של מהר הוא לאט.

חלק ו' – פרק 2 • הפכים: מילים הפוכות – התאמת זוגות

1 – ה (נמוך)
2 – ג (יבש)
3 – ב (שקט)
4 – א (קצר)
5 – ד (חלש)

חלק ז' – פרק 2 • הפכים: מילים הפוכות – חושבים וכותבים

1. משפט שמכיל את שתי המילים חם וקר, למשל: בקיץ חם ובחורף קר.
2. קל (משקל) ↔ כבד, למשל תיק קל. קל (קושי) ↔ קשה, למשל מבחן קל.
3. לדוגמה: הכלב נקי. הבוץ מלוכלך.
4. כי יום ולילה הם שני דברים הפוכים (אור וחושך) ולא שתי מילים עם אותה משמעות.

חלק ח' – פרק 3 • נרדפת או הפך? מבדילים – זיהוי נרדפות והפכים

1. נכון – גדול וקטן הם מילים במשמעות הפוכה
2. נכון – שתי המילים אומרות דבר דומה
3. לא נכון – חם וקר הם הפכים, לא נרדפות
4. נכון – שתי המילים הן הפך זו מזו
5. לא נכון – גדול וענק הם נרדפות, שתיהן מתארות משהו גדול

חלק ט' – פרק 3 • נרדפת או הפך? מבדילים – מיון זוגות

- 1 – ה (הפכים)
- 2 – ג (נרדפות)
- 3 – ד (נרדפות)
- 4 – ב (הפכים)
- 5 – ו (הפכים)
- 6 – א (הפכים)

חלק י' – פרק 3 • נרדפת או הפך? מבדילים – חושבים ומסבירים

1. קל - כבד
2. לדוגמה: היא עליזה מאוד. הארון סגור.
3. תשובה אישית, למשל קל-כבד וקל-קשה כי למילה קל יש כמה משמעויות

חלק י"א – פרק 4 • משפטים עם נרדפות והפכים – השלמת משפטים מהסיפורים

1. קטן
2. קר
3. סגור
4. לאט
5. שמאל

חלק י"ב – פרק 4 • משפטים עם נרדפות והפכים – בוחרים את המילה הנכונה

- 1. א – ריק
- 2. א – רכב
- 3. א – חלש
- 4. א – מזון
- 5. א – קצר

חלק י"ג – פרק 4 • משפטים עם נרדפות והפכים – כותבים משפטים משלנו

1. משפט שבו המילה עליז מתארת מישהו שמח, למשל: הילד עליז כי קיבל מתנה.
2. משפט עם המילה חלש במשמעות נכונה, למשל: התינוק עוד חלש מדי לרוץ.
3. משפט שבו מופיעה מילה נרדפת לאמיץ, למשל: הגיבור הציל את החתול מהעץ.
4. שני משפטים תקינים: אחד מדגים זוג נרדפות (כמו שמח-עליז) ואחד זוג הפכים (כמו גדול-קטן).

חלק י"ד – פרק 5 • אתגר האלופים וסיכום – זיהוי מהיר

- 1. א – חלש
- 2. א – קרוב
- 3. א – זריז
- 4. א – ריק
- 5. א – אור

חלק ט"ו – פרק 5 • אתגר האלופים וסיכום – התאמת הפכים מאתגרים

- 1 – ב (פחדן)
- 2 – ד (עני)
- 3 – א (מבולגן)
- 4 – ה (לוקח)
- 5 – ג (רועש)

חלק ט"ז – פרק 5 • אתגר האלופים וסיכום – כתיבה ומחשבה

1. לדוגמה: הילד האמיץ נכנס לחדר החושך. אחיו הקטן היה פחדן ופחד להיכנס.
2. לדוגמה: הפיל הוא בעל חיים ענק.
3. לדוגמה: מסודר – נקי (נרדפת), מבולגן (הפך).

חלק י"ז – חזרה מסכמת – נרדפות והפכים: שאלות אמריקאיות

- 1. א – קטן
- 2. ב – עליז
- 3. ג – חם – קר
- 4. ג – הרבה – המון
- 5. א – כבד
- 6. ב – קשה
- 7. ב – הילד שמח → הילד עליז

חלק י"ח – חזרה מסכמת – כתיבה והסבר

1. לדוגמה: התלמיד שמח/עליז כי קיבל ציון טוב.
2. לדוגמה: עשיר – הפך: עני, נרדפת: בעל ממון.
3. יש להסביר שהמשמעות משתנה לפי ההקשר: קל במשקל ↔ כבד, קל בקושי ↔ קשה. לדוגמה: הילקוט קל (לא כבד). המבחן היה קל (לא קשה).

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התשובה מראה הבנה שנרדפות = משמעות דומה, הפכים = משמעות הפוכה, עם דוגמה נכונה לכל אחת
- המשפטים שומרים על משמעות הגיונית ומשתמשים נכון במילה הנרדפת ובמילה ההפוכה
- הבחירה בין נרדפות להפכים נכונה ומבוססת על זוג מילים אמיתי מהמאגר

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת לשלושה מפגשים לפי שלושת מערכי השיעור באתר: פרק 1–2 בשיעור הראשון, פרק 3 בשני, פרקים 4–5 כסיכום
- לתלמידים מתקשים אפשר לצמצם למספר קטן של זוגות עם אימוג'י ותמונה, ולתת לבחור מבין שתי אפשרויות בלבד, כמו בהתאמות חנ"מ באתר
- לתלמידים מתקדמים כדאי להוסיף אתגר של חיפוש שני הפכים שונים לאותה מילה (למשל קל–כבד וקל–קשה) או ניסוח שאלה חדשה לחברים
- מומלץ לפתוח כל מפגש בהקראה בקול של המילים ובחזרה במקהלה, בדומה למבנה המצגות באתר, לפני המעבר לתרגול העצמאי

חוברת תרגול – ארץ המילים: מילים נרדפות והפכים

ארץ המילים – מילים נרדפות והפכים

· רגיל

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מילים נרדפות: מילים חברות
2. פרק 2 – הפכים: מילים הפוכות
3. פרק 3 – נרדפת או הפך? מבדילים
4. פרק 4 – משפטים עם נרדפות והפכים
5. פרק 5 – אתגר האלופים וסיכום

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – ארץ המילים: מילים נרדפות והפכים

חוברת התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בכל פרק תמצאו תזכורת קצרה, דוגמאות מוכרות מהכיתה ותרגילים לפתרון. עבדו לפי הסדר, מפרק 1 עד פרק 5, ואל תשכחו להקריא את המילים בקול לפני שעונים.

1 חלק א' – פרק 1 • מילים נרדפות: מילים חברות – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	שמח ועליז הן מילים נרדפות	☐	☐
2	גדול וקטן הן מילים נרדפות	☐	☐
3	מילים נרדפות הן שתי מילים שונות עם משמעות דומה	☐	☐
4	מהיר וזריז הן מילים נרדפות	☐	☐

2 חלק ב' – פרק 1 • מילים נרדפות: מילים חברות – התאמה והשלמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. גדול	___	**א.** רכב
2. הרבה	___	**ב.** מזון
3. אוכל	___	**ג.** מעט
4. מכונית	___	**ד.** ענק
5. קצת	___	**ה.** המון

3 חלק ג' – פרק 1 • מילים נרדפות: מילים חברות – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. הילד שמח מאוד, אפשר גם לומר שהוא _____

2. הפיל _____ מאוד, אפשר גם לומר שהוא ענק

4 חלק ד' – פרק 1 • מילים נרדפות: מילים חברות – חושבים ויוצרים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה זוג מהבאים הוא זוג של מילים נרדפות?

א) גדול-קטן ב) שמח-עליז ג) חם-קר ד) יום-לילה

5 חלק ה' – פרק 2 • הפכים: מילים הפוכות – זיהוי בסיסי

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	המילה 'גדול' היא ההפך של המילה 'קטן'.	☐	☐
2	ההפך של 'חם' הוא 'יום'.	☐	☐
3	ההפך של 'פתוח' הוא 'סגור'.	☐	☐
4	ההפך של 'מהר' הוא 'חזק'.	☐	☐

6 חלק ו' – פרק 2 • הפכים: מילים הפוכות – התאמת זוגות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. גבוה	____	**א.** קצר
2. רטוב	____	**ב.** שקט
3. רועש	____	**ג.** יבש
4. ארוך	____	**ד.** חלש
5. חזק	____	**ה.** נמוך

7 חלק ז' – פרק 2 • הפכים: מילים הפוכות – חושבים וכותבים

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט אחד עם המילה 'חם' ועם ההפך שלה 'קר'.

2. למילה 'קל' יש שני הפכים שונים. כתבו את שני ההפכים והסבירו מתי משתמשים בכל אחד.

3. בחרו זוג הפכים מהמאגר וכתבו משפט אחד לכל מילה בזוג.

4. הסבירו במילים שלכם למה 'יום' ו'לילה' הם מילים הפוכות ולא נרדפות.

8 חלק ח' – פרק 3 • נרדפת או הפך? מבדילים – זיהוי נרדפות והפכים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	גדול וקטן הם הפכים	☐	☐
2	שמח ועליז הם מילים נרדפות	☐	☐
3	חם וקר הם מילים נרדפות	☐	☐
4	מהר ולאט הם הפכים	☐	☐
5	גדול וענק הם הפכים	☐	☐

9 חלק ט' – פרק 3 • נרדפת או הפך? מבדילים – מיון זוגות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. פתוח - סגור	____	**א.** הפכים
2. גדול - ענק	____	**ב.** הפכים
3. מהר - זריז	____	**ג.** נרדפות
4. יום - לילה	____	**ד.** נרדפות
5. קל - כבד	____	**ה.** הפכים
6. קל - קשה	____	**ו.** הפכים

10 חלק י' – פרק 3 • נרדפת או הפך? מבדילים – חושבים ומסבירים

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. למילה 'קל' יש שני הפכים שונים לפי המשמעות. איזה הפך מתאים כשמדברים על משקל?

2. כתבו משפט אחד עם מילה נרדפת למילה שמח, ומשפט אחד עם ההפך של המילה פתוח

3. בחרו זוג מילים שקל לבלבל בין נרדפות להפכים, והסבירו במשפט קצר למה

11 חלק י"א – פרק 4 • משפטים עם נרדפות והפכים – השלמת משפטים מהסיפורים

השלימו את המילה החסרה.

1. הפיל גדול והעכבר _____ .

2. בקיץ חם ובחורף _____ .

3. החלון פתוח והארון _____ .

4. הארנב רץ מהר והצב הולך _____ .

5. ביד ימין אני מחזיק כוס וביד _____ אני מחזיק לחמנייה.

12 חלק י"ב – פרק 4 • משפטים עם נרדפות והפכים – בוחרים את המילה הנכונה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. בחרו את המילה שמשלימה: הספל מלא והבקבוק ___.

א) ריק ב) קטן ג) חם ד) ישן

2. בחרו מילה נרדפת למילה 'מכונית'.

א) רכב ב) אופניים ג) אוטובוס ד) רכבת

3. השלימו עם הפך: האריה חזק והגור עוד ___.

א) חלש ב) קטן ג) רך ד) עצוב

4. בחרו מילה נרדפת למילה 'אוכל'.

א) מזון ב) צלחת ג) בישול ד) ארוחה

5. בחרו את ההפך הנכון למילה 'ארוך' מתוך המשפט: הנחש ארוך והזחל ___.

א) קצר ב) גבוה ג) חזק ד) מהיר

13 חלק י"ג – פרק 4 • משפטים עם נרדפות והפכים – כותבים משפטים משלנו

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט משלכם עם המילה 'עליז' (נרדפת למילה 'שמח').

2. כתבו משפט משלכם עם ההפך של המילה 'חזק'.

3. במילת היום קראנו: 'הילד האמיץ נכנס ראשון לחדר החושך.' כתבו משפט נוסף עם מילה נרדפת למילה 'אמיץ' (למשל: גיבור).

4. כתבו שני משפטים: אחד עם זוג מילים נרדפות ואחד עם זוג הפכים, כמו בדפי העבודה.

14 חלק י״ד – פרק 5 • אתגר האלופים וסיכום – זיהוי מהיר

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה ההפך של המילה חָזָק?

א) חלש ב) גדול ג) מהיר ד) שקט

2. מה ההפך של המילה רָחוֹק?

א) קרוב ב) גבוה ג) ישן ד) חם

3. איזו מילה נרדפת למילה מָהִיר?

א) זריז ב) כבד ג) עצוב ד) ריק

4. מה ההפך של המילה מָלֵא?

א) ריק ב) קטן ג) רך ד) ארוך

5. מה ההפך של המילה חוֹשֶׁךְ?

א) אור ב) לילה ג) קר ד) שקט

15 חלק ט״ו – פרק 5 • אתגר האלופים וסיכום – התאמת הפכים מאתגרים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. אמיץ	____	**א.** מבולגן
2. עשיר	____	**ב.** פחדן
3. מסודר	____	**ג.** רועש
4. נותן	____	**ד.** עני
5. שקט	____	**ה.** לוקח

16 חלק ט״ז – פרק 5 • אתגר האלופים וסיכום – כתיבה ומחשבה

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט אחד עם המילה אמיץ, ומשפט נוסף עם ההפך שלה.

2. מצאו מילה נרדפת למילה גדול מתוך מאגר המילים, וכתבו איתה משפט.

3. בחרו מילה אחת מתוך מילות היום (מסודר, מנומס או נותן) וכתבו לה גם נרדפת וגם הפך.

17 חלק י"ז – חזרה מסכמת – נרדפות והפכים: שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה ההפך של המילה "גדול"?

א) קטן ב) ענק ג) גבוה ד) חזק

2. איזו מילה נרדפת למילה "שמח"?

א) עצוב ב) עליז ג) קטן ד) מהר

3. באיזה זוג המילים הן הפכים?

א) שמח – עליז ב) גדול – ענק ג) חם – קר ד) מהיר – זריז

4. באיזה זוג המילים הן נרדפות?

א) יום – לילה ב) מלא – ריק ג) הרבה – המון ד) פתוח – סגור

5. מה ההפך של "קל" כשמדברים על משקל (למשל בלון קל)?

א) כבד ב) קשה ג) מהיר ד) חלש

6. מה ההפך של "קל" כשמדברים על קושי (למשל שאלה קלה)?

א) כבד ב) קשה ג) חלש ד) ישן

7. באיזו אפשרות הוחלפה המילה "שמח" במילה נרדפת, והמשפט נשאר הגיוני?

א) הילד שמח → הילד עצוב ב) הילד שמח → הילד עליז ג) הילד שמח → הילד קטן

ד) הילד שמח → הילד רחוק

18 חלק י"ח – חזרה מסכמת – כתיבה והסבר

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט אחד עם המילה "שמח" או עם הנרדפת שלה "עליז", כך שהמשפט יישאר הגיוני.

2. בחרו מילה אחת מרשימת מילת היום (כמו עשיר, מסודר או מנומס), וכתבו לה גם הפך וגם נרדפת.

3. הסבירו במילים שלכם למה למילה "קל" יכולים להיות שני הפכים שונים (קשה וכבד), ותנו משפט לכל אחד.

כרטיס יציאה

תן/י דוגמה למילה נרדפת ולמילה שהיא הפך, והסביר/י מה ההבדל ביניהן

השלימ/י משפט אחד עם מילה נרדפת ומשפט אחד עם הפך

בחר/י זוג מילים ממילון התמונות וסמנ/י: נרדפות או הפכים?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀